

GENER 2016

El valor de la humilitat

Quan parlem d'humilitat hem de precisar molt bé què entenem. Els filòsofs s'hi refereixen d'una manera, els filòlegs, d'una altra; les etimologies també n'intenten explicar el sentit. Totes les explicacions donen només una visió parcial: valor, virtut, possibilitat humana, abaixament, minoritat, en termes franciscans. La humilitat és tot això quan ho vivim conscientment i, sobretot, quan no ho confonem amb el fet de subestimar-nos o denigrar-nos, quan no ho confonem tampoc amb l'excés de creure que som déus. La humilitat és un valor que radica en la veritat, la justa mesura d'un mateix, l'"humus" que ens "abaixa" a allò que som, la terra fèrtil, vulnerable per aquest motiu i completament oferta.

La humilitat en Santa Clara

El testimoni de Clara ens remet inevitablement al pare Francesc. Per a Francesc, la humilitat, en el sentit que dèiem, d'acceptació de la pròpia veritat, és una de les claus de discerniment: *Benaurat el servent que no es té per millor (...) ja que tant com és un home davant Déu, tant és, i no pas més.* (Adm.19). Tant Francesc com Clara entenen que viure des de la pròpia veritat és viure des del mateix cor de Jesús; la humilitat suposa i sosté aquesta conversió, no és cap actitud ascètica o penitent. Per a Clara és central aquesta cristologia que conjuga altres dos valors junt amb la humilitat: la pobresa i la caritat; la pobresa hi afegeix tota la dimensió interior de despullament, de la kènosi del Fill de Déu, que per a la santa té tres moments: *I per amor d'aquell Déu que pobrament fou col·locat en la menjadora, pobrament visqué i nu morí a la creu (...)* (Test.Cl 45) Pobresa i humilitat revelen la raó última de l'encarnació: *Doncs, així com la*

LA HUMILITAT EN SANTA CLARA D'ASSÍS

gloriosa Verge de les verges, el portà físicament, tu, de forma semblant, seguint les seves petjades, sobretot les de la pobresa i la humilitat, el pots, sens dubte, portar sempre espiritualment (...) (3Cta 24-25). (Vid. 4Cta.).

El franciscà, Francisco Martínez Fresneda, tot comentant el Testament de Sor Clara, escriu: *La humilitat i la pobresa neixen del buidament que Jesús fa d'ell mateix, deixant la seva glòria i fent-se com un de nosaltres.* (Clara de Asís. *Comentario teológico de su Testamento*, 2015)

L'experiència de la humilitat conté la joia, la "dolçor" que esdevé en tot el que és desplaent; Clara experimenta la joia veritable en aquesta manera de viure desapropiada, des de l'amor de Crist encarnat en ella, camí i mirall, també, per a tota la humanitat: *Prego i exhorto en el Senyor Jesucrist totes les meves germanes, tant presents com venidores, que s'esmercin a seguir sempre el camí de la santa simplicitat, de la humilitat i la pobresa, i també de l'honestedat d'una manera de viure santa; així ens ho ensenyaren des del principi de la nostra conversió Crist i el nostre benaurat pare Francesc.* (Test.Cl 56-57)

Clara vincula la pobresa i la humilitat a la simplicitat, que porta al més alt respecte a tot el que existeix, com afirma Martínez Fresneda, deixant les coses i les persones com han sortit de les mans de Déu.

Tant en la Regla, com les Cartes o el Testament, Clara recorre al terme "indigna" o "serventa" per expressar la humilitat, caritat, pobresa que qualla tot el seu projecte de vida i de les seves germanes a qui s'adreça i acompanya com una "mare", aspecte que rescata del pare Francesc.

Miniatura de Sibila von Bondorf

Textos:

Que l'abadessa amonesti i visiti les germanes i les corregeixi amb humilitat i caritat (...) que puguin dir i fer amb ella com les senyores amb llur serventa (...) que l'abadessa sigui la serventa de totes les germanes. (R. 10)

Clara, serventa de Crist, petita planta del nostre beatíssim sant Francesc, germana i mare vostra (...) encara que indigna, prego a nostre Senyor Jesucrist (...) (Benedicció de sor Clara).

Per això, una vegada, rentant els peus a una d'aquestes germanes, els va voler besar, i al retirar-los la germana bruscament, va donar a la santa Mare amb el peu a la boca; però (...) no va desistir de fer-ho, per humilitat, sinó que besà la planta del peu de la germana. (Testimoni de Sor Felipa).

Cites bíbliques: Fl 2, 6-9; Lc 18, 9-14; Mt 5, 38-42.

Qüestions:

- La humilitat és una actitud o una forma de vida (conversió)?
- La humilitat, és possible, avui?
- Com viu la humilitat a la feina, en família, en les diferents situacions que ens planteja el món... ?

